

Andrew RT Davies MS,
Chair of the Economy, Trade and Rural Affairs Committee

11 Ebrill 2025

Annwyl Andrew,

Isod mae gwybodaeth ychwanegol am yr hyn sydd wedi'i wneud dros y tair i bedair blynedd diwethaf o ran y cynnydd a wnaed ar gludo nwyddau a logisteg y gofynnwyd amdano yn dilyn Pwyllgor ETRA ar 06 Mawrth.

Mae pandemig COVID, chwyddiant cynyddol a chostau ynni, tanwydd a llafur wedi tynnu sylw mwy nag erioed at y rôl y mae cludo nwyddau a'r diwydiant logisteg yn ei chwarae wrth gefnogi economi Cymru ac ym mywydau bob dydd pobl. Mae Llywodraeth Cymru wedi gwneud camau cadarnhaol wrth ganolbwyntio'n fwy strategol ar nwyddau a logisteg o fewn y tymor llywodraeth hwn.

Rhoddodd Comisiwn Trafnidiaeth Gogledd Cymru sicrwydd bod cludo nwyddau yn ganolog i'r gwaith hwn, a gwnaethon nhw archwilio'r data ar darddiad a chyrchfan nwyddau i ddeall patrymau cludo yn y rhanbarth. Mae'r adroddiad yn gwneud argymhellion clir ynghylch nwyddau a logisteg.

Ar ôl i'r Panel Adolygu Ffyrdd gyhoeddi 'Dyfodol Buddsoddiad Ffyrdd yng Nghymru ar 14 Chwefror 2023, cafodd cylch gwaith Comisiwn Trafnidiaeth Gogledd Cymru ei estyn i ystyried sut y gellid gwneud y cysylltiadau i Ynys Môn ac oddi yno'n fwy gwydn. Gwnaed ystyriaethau yng nghyd-destun Pont Menai a ddechreuwyd yn 2023, a digwyddiadau rheolaidd a thywydd gwael sy'n effeithio ar groesi'r bont.

Ym mis Gorffennaf 2021 caeodd Road King Truckstop yng Nghaergybi (a oedd yn cael ei weithredu gan drydydd parti) a gwerthwyd y tir i CThEF i fod yn gartref i'w Cyfleuster Ffiniau Mewndirol. Porthladd Caergybi yw'r ail porthladd fferïau roll on / roll off mwyaf yn y DU ac mae'n hwyluso symud niferoedd uchel o HGVau bob dydd. O ganlyniad, roedd angen cyfleuster parcio o hyd, ac agorodd Llywodraeth Cymru gyfleuster parcio HGVau dros dro heb ragfarn. Ers agor mae'r cyfleuster wedi cael ei ddefnyddio'n helaeth ac mae'n llawn y rhan fwyaf o'r nosweithiau. Mae'r cyfleuster hwn yn ardal ddiogel sy'n lleihau lladrata yn y rhanbarth, mae hefyd gyfleusterau sylfaenol ar gael (toiled a chawodydd).

Canolfan Cyswllt Cyntaf / First Point of Contact Centre:
0300 0604400

Bae Caerdydd • Cardiff Bay
Caerdydd • Cardiff
CF99 1SN

Gohebiaeth.Ken.Skates@llyw.cymru
Correspondence.Ken.Skates@gov.wales

Rydym yn croesawu derbyn gohebiaeth yn Gymraeg. Byddwn yn ateb gohebiaeth a dderbynnir yn Gymraeg yn Gymraeg ac ni fydd gohebu yn Gymraeg yn arwain at oedi.

We welcome receiving correspondence in Welsh. Any correspondence received in Welsh will be answered in Welsh and corresponding in Welsh will not lead to a delay in responding.

Gwnaethon ni gwblhau'r gwelliannau gwerth £30 miliwn ar yr A55 Aber i Dai'r Meibion ym mis Ebrill 2023. Roedd y gwaith hwn yn gwella diogelwch a'r gallu i wrthsefyll llifogydd ar hyd darn 1.2km o'r A55. Fe wnaethon ni hefyd gwblhau Pont Newydd Dyfi gwerth £46 miliwn ar yr A487 ym mis Chwefror 2024 – a oedd hefyd yn gwella diogelwch a'r gallu i wrthsefyll llifogydd. Mae'r ddau gynllun yn gwella dibynadwyedd teithiau ar gyfer cludo nwyddau ar hyd y llwybrau allweddol hyn o'r dwyrain i'r gorllewin yng ngogledd Cymru ac o'r gogledd i'r de yng nghanolbarth Cymru.

Yn ne-orllewin Cymru byddwn yn agor gwelliannau gwerth £60 miliwn ar yr A40 rhwng Llanddewi Felffre a Chroes Redstone ddechrau mis Mai a fydd yn gwella diogelwch, amserau teithio a mynediad i Ardal Fenter Dyfrffordd y Ddau Gledau, porthladdoedd yn Abergwaun, Aberdaugleddau a Doc Penfro, a thref sirol Hwlfordd.

Rydyn ni hefyd yn y camau olaf o gwblhau'r gwaith i uwchraddio 28 milltir o Ffordd Blaenau'r Cymoedd (yr A465) sydd wedi'i gynllunio i ddod â ffyniant i un o ardaloedd mwyaf difreintiedig y DU. Disgwylir i'r rhan olaf gwerth £590 miliwn o Ddowlais i Hirwaun agor yr haf hwn, a bydd yn ei gwneud yn haws i bobl leol a busnesau symud o gwmpas a chreu llwybr arall cadarn rhwng canolbarth Lloegr a de-orllewin Cymru, gan leihau'r pwysau ar yr M4 yng Nghasnewydd, sy'n aml yn gweld tagfeydd.

Nid symud pobl a nwyddau o gwmpas yw unig bwrpas yr uwchraddio, ond mae hefyd yn ymwneud â chreu swyddi, ffyniant, cyfleoedd a manteision ar gyfer cymunedau, a'u cysylltu'n well, ar draws y rhanbarth, gan gefnogi mewnfuddsoddiadau i ardaloedd fel Ardal Fenter Dyfrffordd y Ddau Gledau. Rydyn ni'n parhau i wella gwytnwch y rhwydwaith ffyrdd strategol gan gynnwys disodli Pont Afon Dyfrdwy yng Ngogledd-ddwyrain Cymru a datblygu opsiynau i wella gwytnwch y pontydd ar draws Afon Menai yng Ngogledd Orllewin Cymru.

Rydyn ni hefyd wedi datblygu rhaglen Adnewyddu Asedau Mawr i fynd i'r afael â strwythurau allweddol sydd angen atgyweiriadau sylweddol neu eu disodli – bydd hyn yn sicrhau bod y rhwydwaith ffyrdd strategol yn parhau i fod yn wydn ac ar agor ar gyfer symud nwyddau a gwasanaethau. Mae ymgynghoriadau bellach yn cael eu cynnal ynghylch Cynlluniau Trafnidiaeth Rhanbarthol a bydd cludo nwyddau a logisteg yn chwarae rhan amlwg ynddyn nhw.

Mae swyddogion polisi yn cwrdd â'r diwydiant yn rheolaidd drwy Logistics UK a'r Gymdeithas Cludo Ffyrdd. Mae'r rhain yn cynnwys digwyddiadau bord gron gydag Ysgrifenyddion y Cabinet a derbyniadau ffurfiol yn y Senedd. Rydyn ni hefyd yn sicrhau ein bod yn ymwybodol o eraill sy'n cynrychioli'r diwydiant ac sy'n cyhoeddi erthyglau – fel y Sefydliad Siartredig Logisteg a Thrafnidiaeth. Mae ymrwymiad o fewn Llwybr Newydd i ddatblygu cynllun cludo nwyddau a logisteg, ac rydyn ni'n edrych ar ba gamau gweithredu y gellir eu cymryd yn realistig erbyn diwedd y tymor llywodraeth hwn i baratoi llwybr i unrhyw lywodraeth newydd adnewyddu'r cynllun yn 2026, gyda phum mlynedd arall o amcanion.

Cafodd Partneriaeth Zemo ei chomisiynu gan Lywodraeth Cymru i asesu'r opsiynau polisi i ddatgarboneiddio'r sector cerbydau masnachol yng Nghymru gan ddefnyddio'r prif lwybrau technoleg. Lanswyd yr adroddiad ar 21 Mawrth. Y prif lwybr hirdymor i ddatgarboneiddio'r sector cerbydau masnachol fydd trydaneiddio. Fodd bynnag, bydd hyn yn cymryd amser ac mae mathau o weithrediadau efallai na fydd trydaneiddio yn opsiwn hyfyw ar eu cyfer ar hyn o bryd. Felly, er mwyn datgarboneiddio cerbydau masnachol yng Nghymru cymaint ag y bo modd, rhaid mabwysiadu pob llwybr ar yr un pryd. Bydd Llywodraeth Cymru nawr yn ystyried yr adroddiad ac yn ymateb iddo.

Nod Rhaglen ReAct+ Llywodraeth Cymru yw helpu pobl sydd wedi colli eu swyddi i ennill y sgiliau y mae cyflogwyr yn chwilio amdanyn nhw. Gall y rhaglen ddarparu grant hyfforddiant galwedigaethol o hyd at £1500, a gall gefnogi pobl i ennill trwyddedau LGV, cymhwyster gyrrwr CPC a chymwysterau ategol fel HIAB ac ADR. Gall y rhaglen hefyd ariannu hyfforddiant gloywi i yrwyr lorïau sy'n dymuno ailymuno â'r sector. Gall ReAct+ hefyd gefnogi cyn droseddwyr neu droseddwyr sy'n bwrw dedfrydau cymunedol, ac rydyn ni'n cynllunio rhaglenni peilot i helpu carcharorion sydd ar fin cael eu rhyddhau i gwblhau'r prawf theori LGV fel y gallan nhw ymgymryd â'r hyfforddiant ymarferol a'r prawf yn fuan ar ôl iddyn nhw gael eu rhyddhau o'r carchar. Mae Rhaglen ReAct+ a'i rhagflaenwyr wedi ariannu ymhell dros 1,000 o bobl i gael trwyddedau HGV/LGV.

Yr eiddoch yn gywir

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Ken Skates', with a stylized flourish extending to the right.

Ken Skates AS/MS

Ysgrifennydd y Cabinet dros Drafnidiaeth a Gogledd Cymru
Cabinet Secretary for Transport and North Wales